

Spørgsmål og svar om BedreBolig-ordningen

Indhold

Læsevejledning	4
1. Krav for at blive godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed	5
Spørgsmål 1: Hvilke krav er der til at blive godkendt som BedreBolig-rådgivervirksomhed til enfamiliehuse?	5
Spørgsmål 2: Hvilke krav er der til at blive godkendt som BedreBolig-rådgivervirksomhed til enfamiliehuse og store bygninger (flerfamiliehuse)?.....	5
Spørgsmål 3: Kan en BedreBolig-rådgivervirksomhed selv vælge, om de vil levere alle ordningens ydelser?	5
Spørgsmål 4: Kan en virksomhed nøjes med at blive godkendt til ydelsespakke 1?	7
Spørgsmål 5: Hvad vil det sige at have en samarbejdsaftale med en anden godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed, som kan levere ydelsespakke 2?	7
Spørgsmål 6: Hvilke betingelser skal være opfyldt for en godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed, der henviser til en samarbejdspartner?.....	7
Spørgsmål 7: Skal en virksomhed have et CVR-nr. for at blive godkendt som BedreBolig-rådgivervirksomhed?	7
2. Hvis man ønsker at melde sig ud af BedreBolig-ordningen.....	8
Spørgsmål 1: Hvordan melder man sig ud af BedreBolig-ordningen?	8
3. Underleverandører i BedreBolig-ordningen	8
Spørgsmål 1: Hvad er en "underleverandør" i BedreBolig-ordningen?	8
Spørgsmål 2: Hvordan kan en underleverandør markedsføre sig på egen hjemmeside - og generelt? ...	8
Spørgsmål 3: Hvordan kan man arbejde i BedreBolig-beregningsprogrammet som underleverandør?..	9
Spørgsmål 4: Foreligger der en kontraktskabelon fra BedreBolig med henblik på underleverandør-ydelsesaftale?	9
4. Kvalitetsstyringssystem (KS-system)	9
Spørgsmål 1: Hvem skal have et kvalitetsstyringssystem?.....	9
Spørgsmål 2: Hvad er et kvalitetsstyringssystem i BedreBolig?	9
Spørgsmål 3: Hvem godkender KS-systemet?	10
Spørgsmål 4: Hvad sker der ved kontrolbesøget?	10
Spørgsmål 5: Hvad gør man, når man har fået forhåndsgodkendt eller godkendt sin virksomhed?	10

Spørgsmål 6: Hvad betyder en forhåndsgodkendelse?	10
Spørgsmål 7: Hvor tit skal KS-systemet godkendes?	10
Spørgsmål 8: Hvad er prisen på et KS-system?	11
Spørgsmål 9: Er der krav om, at man skal bruge en bestemt skabelon til sit KS-dokument?	11
Spørgsmål 10: Er der særlige IT-programmer, der er gode til KS-systemer – eller som man skal bruge?	11
Spørgsmål 11: Skal man bruge et IT-system til sit KS-system?	11
Spørgsmål 12: Hvad er en "kvalitetsansvarlig"?	11
Spørgsmål 13: Hvem kan blive kvalitetsansvarlig i en virksomhed, skal det f.eks. være en BedreBolig- rådgiver?	11
Spørgsmål 14: Er der indbygget "egenkontrol" i BedreBoligs KS-system?	12
Spørgsmål 15: Hvad er et sagshåndteringssystem?	12
Spørgsmål 16: Hvad er en dobbeltcertificering?	12
Spørgsmål 17: Kan en BedreBolig-rådgivervirksomhed selv vælge, hvilket godkendelses- eller certificeringssystem, de ønsker?	12
Spørgsmål 18: Hvad sker der, hvis man ophører sit samarbejde med sin kontrolinstans?	12
5. Uddannelse som BedreBolig-rådgiver	13
Spørgsmål 1: Hvor kan man uddanne sig til BedreBolig-rådgiver, og hvor meget koster det?	13
Spørgsmål 2: Hvor kan man se, hvornår de nye uddannelser udbydes?	13
Spørgsmål 3: Skal man være ansat i en virksomhed for at tage BedreBolig-uddannelsen?	13
Spørgsmål 4: Kan en BedreBolig rådgiver, som har bestået uddannelsen BedreBolig ydelsespakke 1 og EMO I rådgive i flerfamiliehuse op til 500 m ² ?	14
6. Anvendelse af ABR89	14
Spørgsmål 1: Kan man som BedreBolig-rådgiver lade være med at lade sin rådgivning være omfattet af ABR89?	14
Spørgsmål 2: Hvad sker der, hvis en BedreBolig-rådgiver forlader virksomheden midt i et BedreBolig- forløb?	14
7. Beregninger for energibesparelser	14
Spørgsmål 1: Hvor kan man finde de bagvedliggende beregninger og data for BedreBolig-planen, så kunden kan kende de forudsætninger, der ligger til grund for beregningerne?	14
Spørgsmål 2: Hvordan oplyses boligejeren om, at beregningerne ikke er en garanti for energibesparelserne?	15
8. Markedsføring af BedreBolig	15
Spørgsmål 1: Hvordan markedsfører Energistyrelsen ordningen?	15

Spørgsmål 2: Hvor kan man få markedsføringsmateriale?	15
Spørgsmål 3: Hvem må reklamere med BedreBolig og logoet?	16
9. Grøn Bolig Job-ordning	16
Spørgsmål 1: Kan man få fradrag efter den nye grønne Bolig Job-ordning for lønudgifter til energirådgivning f.eks. som led i BedreBolig-rådgivning?	16
Spørgsmål 1: Kan man få fradrag for udgiften til udarbejdelse af BedreBolig-planen, hvortil der er ydet tilskud efter andre offentlige støtteordninger f.eks. kommunen?	17
10. BedreBolig og Energimærkningsordningen.....	17
Spørgsmål 1: Er der forskel på BedreBolig-ordningen og energimærkeordningen?.....	17
Spørgsmål 2: Er der forskel på den måde, der beregnes på i BedreBolig og Energimærkeordningen? .	17
Spørgsmål 3: Kan en BedreBolig-rådgiver lave energimærker?.....	18
Spørgsmål 4: Hvad er kravet om uvildighed for energimærkningsfirmaer?	18
Spørgsmål 5: Gælder uvildighedskravet for et dobbeltcertificeret firma, der både leverer ydelsespakke II til en kunde og derefter vil energimærke samme bygning?.....	18

Læsevejledning

Dette dokument er opdelt i forskellige kategorier af spørgsmålstyper til BedreBolig-ordningen. Under hver kategori er der en række spørgsmål til emnerne og svar hertil. Kategorierne er:

1. Krav for at blive godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed
2. Hvis man ønsker at melde sig ud af BedreBolig-ordningen
3. Underleverandører i BedreBolig-ordningen
4. Kvalitetsstyringssystem
5. Uddannelse som BedreBolig-rådgiver
6. Anvendelse af ABR89
7. Beregninger for energibesparelser
8. Markedsføring af BedreBolig
9. Grøn Bolig Job-ordning
10. BedreBolig og Energimærkningsordningen

1. Krav for at blive godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed

Spørgsmål 1: Hvilke krav er der til at blive godkendt som BedreBolig-rådgivervirksomhed til enfamiliehuse?

Der stilles forskellige krav i BedreBolig-ordningen, alt efter om virksomheden ønsker en godkendelse til ydelsespakke 1, ydelsespakke 2 eller til enfamiliehuse og store bygninger.

Følgende krav gælder både for enfamiliehuse og store bygninger:

Alle BedreBolig-rådgivervirksomheder skal have et kvalitetsstyringssystem til BedreBolig-ordningen, der enten er godkendt af en kontrolinstans eller certificeret af et akkrediteret certificeringsorgan. Det kræver blandt andet, at virksomheden har mindst én medarbejder ansat, der er uddannet BedreBolig-rådgiver.

For at blive godkendt skal virksomheden levere:

- 1) **"Ydelsespakke 1"** (bygningens energibesparelser og plan for energirenovering) enten selv – eller ved hjælp af en underleverandør.
- 2) **"Ydelsespakke 2"** (tilbudsindhentning og projektstyring) enten selv, ved hjælp af en underleverandør – eller ved hjælp af en samarbejdsaftale.

Spørgsmål 2: Hvilke krav er der til at blive godkendt som BedreBolig-rådgivervirksomhed til enfamiliehuse og store bygninger (flerfamiliehuse)?

Samme krav som ovenfor for enfamiliehuse. Herudover, skal BedreBolig-rådgivervirksomheden have en medarbejder ansat eller en underleverandør, der, foruden de almindelige krav til BedreBolig, jf. ovenfor, har deltaget i og bestået kurset Energikonsulent II (flerfamiliehuse).

Ordningen omfatter det samme, som den nuværende BedreBolig-ordning gør for enfamiliehuse, dvs. en ydelsespakke 1 med BedreBolig-screening og BedreBolig-plan samt en ydelsespakke 2 med BedreBolig-projekt mv.

Spørgsmål 3: Kan en BedreBolig-rådgivervirksomhed selv vælge, om de vil levere alle ordningens ydelser?

Ja. En BedreBolig-rådgivervirksomhed kan selv vælge, om de ønsker at levere alle ordningens ydelser, eller om en samarbejdspartner skal inddrages i løsningen. En virksomhed kan således selv vælge om, de vil godkendes til at kunne levere:

- 1) **Ydelsespakke 1** (enten selv eller ved hjælp af en underleverandør (bygningens energibesparelser og plan for energirenovering)) **og ydelsespakke 2** (enten selv eller ved hjælp af en underleverandør (tilbudsindhentning og projektstyring)).
eller
- 2) **Ydelsespakke 1** og have en **samarbejdsaftale** med en anden godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed som de kan henvise til i forbindelse med ydelsespakke 2.

Ad 1) Hvis virksomheden vil godkendes til at levere ydelsespakke 1 og ydelsespakke 2, eller have en underleverandøraftale.

Hvis en virksomhed ønsker godkendelse som BedreBolig-rådgivervirksomhed til at levere ydelsespakke 1 og ydelsespakke 2, skal følgende krav være opfyldt:

- 1) Virksomheden skal have fastansat mindst én BedreBolig-rådgiver, der er uddannet og har de fornødne kompetencer til at gennemføre ydelsespakke 1. Medarbejderen behøver ikke at være ansat på fuldtid (men på et "rimeligt" antal timer). Udover den fastansatte medarbejder, som skal have bestået ydelsespakke 1 på BedreBolig-uddannelsen, må BedreBolig-rådgivervirksomhederne gerne have aftaler med "underleverandører". Det vil sige BedreBolig-rådgivere, der er underleverandører til BedreBolig-ydelsene, som ligeledes har bestået ydelsespakke 1 på BedreBolig-uddannelsen.
- 2) Virksomheden skal have fastansat mindst én BedreBolig-rådgiver, der er uddannet til at gennemføre ydelsespakke 2, **eller** have en underleverandøraftale om levering af ydelsespakke 2. Underleverandøren behøver ikke selv at være godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed. Det er tilstrækkeligt, at den medarbejder underleverandøren stiller til rådighed er uddannet i ydelsespakke 2. **NB!** Hvis virksomheden anvender en underleverandør til levering af ydelsespakke 2 og ønsker godkendelse til store bygninger (flerfamiliehuse, etagebyggeri m.v.), skal underleverandøren stille en medarbejder til rådighed, der er uddannet i ydelsespakke 1 og 2 og har deltaget i og bestået Energikonsulent II (flerfamiliehuse).
- 3) Virksomheden skal have et kvalitetsstyringssystem tilpasset BedreBoligs ydelsespakke 1 og 2, der er forhåndsgodkendt af en kontrolinstans eller certificeret af et akkrediteret certificeringsorgan.

Ad 2) Hvis virksomheden vil godkendes til at levere ydelsespakke 1 og have en samarbejdsaftale med en anden godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed, som virksomheden kan henvise til i forbindelse med ydelsespakke 2.

Hvis en virksomhed alene ønsker godkendelse som BedreBolig-rådgivervirksomhed til at levere ydelsespakke 1, skal følgende krav være opfyldt:

- 1) Virksomheden skal have fastansat mindst én BedreBolig-rådgiver, der er uddannet og har de fornødne kompetencer til at gennemføre ydelsespakke 1. Medarbejderen behøver ikke at være ansat på fuldtid (men på et "rimeligt" antal timer).
- 2) Virksomheden skal have en samarbejdsaftale med en anden godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed, som under eget ansvar kan levere ydelsespakke 2. **NB!** Hvis virksomheden ønsker godkendelse til ydelsespakke 1 for store bygninger, skal den samarbejdspartner, der henvises til, være godkendt til ydelsespakke 2 for store bygninger.

Virksomheden skal have et kvalitetsstyringssystem tilpasset BedreBoligs ydelsespakke 1, der er forhåndsgodkendt af en kontrolinstans eller certificeret af et akkrediteret certificeringsorgan.

Spørgsmål 4: Kan en virksomhed nøjes med at blive godkendt til ydelsespakke 1?

Ja, men det forudsætter, at virksomheden:

- enten har en samarbejdsaftale med en anden godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed, som under eget ansvar kan levere ydelsespakke 2,
- eller har en underleverandøraftale med en anden virksomhed om levering af ydelsespakke 2.

Samarbejdspartneren skal være en godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed.

Underleverandøren behøver ikke at være godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed, men er underlagt den godkendte BedreBolig-rådgivervirksomheds kvalitetsstyringssystem. Det er derfor tilstrækkeligt, at den medarbejder, som underleverandøren stiller til rådighed, er uddannet i ydelsespakke 2.

Spørgsmål 5: Hvad vil det sige at have en samarbejdsaftale med en anden godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed, som kan levere ydelsespakke 2?

En BedreBolig-rådgiver kan vælge, om de selv vil levere alle ordningens ydelser, eller om en samarbejdspartner skal inddrages i løsningen.

Hvis en virksomhed alene vil levere ydelsespakke 1, skal virksomheden kunne henvise til en anden godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed, som er godkendt til at levere ydelsespakke 2. Samarbejdspartneren skal hermed også leve op til uddannelseskravene i ordningen og have et kvalitetsstyringssystem.

En samarbejdsaftale i BedreBolig-ordningen forstås således som en aftale mellem to BedreBolig-rådgivervirksomheder om, at virksomheden, som alene ønsker godkendelse til at levere ydelsespakke 1, kan henvise til den virksomhed, som er godkendt til at levere ydelsespakke 2, om levering af ydelsespakke 2.

Spørgsmål 6: Hvilke betingelser skal være opfyldt for en godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed, der henviser til en samarbejdspartner?

Det er en betingelse for fortsat at kunne opretholde sin godkendelse som BedreBolig-rådgivervirksomhed, (1) at samarbejdspartneren, der henvises til, ikke har mistet sin godkendelse som BedreBolig-rådgivervirksomhed, (2) at samarbejdspartneren har samtykket heri og (3) at samarbejdspartneren skrives ind i den ansøgende virksomheds kvalitetsstyringssystem.

Spørgsmål 7: Skal en virksomhed have et CVR-nr. for at blive godkendt som BedreBolig-rådgivervirksomhed?

Nej, men hvis virksomheden har et CVR-nr., skal dette oplyses. Det er frivilligt at momsregistrere virksomheder, hvis den momspligtige omsætning er under 50.000 kr. inden for en 12-måneders periode, jf. § 48, stk. 1. i momsloven.

Det er muligt at registrere en personligt ejet mindre virksomhed (PMV) og få et CVR-nummer uden at registrere sig for moms eller andre pligter. Det er gratis at registrere en personligt ejet virksomhed. For registrering af aktieselskab (A/S), anpartsselskab (ApS) og iværksætterselskab (IVS) skal der betales et gebyr. Efter registrering skal virksomheden tilmeldes en række digitale værktøjer, så den kan kommunikere digitalt med det offentlige. Se mere om CVR på Erhvervsstyrelsens hjemmeside: www.erst.dk

2. Hvis man ønsker at melde sig ud af BedreBolig-ordningen.

Spørgsmål 1: Hvordan melder man sig ud af BedreBolig-ordningen?

Hvis en BedreBolig-rådgivervirksomhed ikke længere ønsker at indgå i BedreBolig-ordningen, kan denne frit melde sig ud. For at melde sig ud af BedreBolig-ordningen sendes en mail til info@bedrebolig.dk.

I mailen skal virksomhedens navn og eventuelle CVR-nr. fremgå, samt at virksomheden bekræfter, de ønsker at melde sig ud. Herefter vil virksomheden blive meldt ud og ikke længere fremgå af Energistyrelsens register.

3. Underleverandører i BedreBolig-ordningen

Spørgsmål 1: Hvad er en "underleverandør" i BedreBolig-ordningen?

En underleverandør i BedreBolig-ordningen kan enten være en medarbejder, eller en anden virksomhed, som enten er godkendt som BedreBolig-rådgivervirksomhed eller som stiller medarbejdere til rådighed, som har bestået BedreBolig-rådgiveruddannelsen. Det vigtige er, at ydelser der leveres efter underleverandøraftalen skal udføres af en person, der opfylder uddannelseskraevne efter BedreBolig-ordningen, dvs. har deltaget i og bestået BedreBolig-rådgiveruddannelsen.

Underleverandøren indgår i den godkendte BedreBolig-rådgivervirksomheds kvalitetsstyringssystem, og er underlagt pågældende virksomheds ansvar. Dette adskiller underleverandøren fra samarbejdspartneren, idet samarbejdspartneren virker under eget ansvar og dennes arbejde indgår i eget kvalitetsstyringssystem. Samarbejdspartneren skal desuden være en godkendt BedreBolig-virksomhed, godkendt til at levere ydelsespakke 2.

Spørgsmål 2: Hvordan kan en underleverandør markedsføre sig på egen hjemmeside - og generelt?

Når man er underleverandør, så arbejder man for den virksomhed, man er underleverandør til. Hvis man som underleverandør vil gøre reklame for BedreBolig, så skal det være klart, at det ikke er ens egen virksomhed, som er BedreBolig-godkendt men i stedet den virksomhed, man er underleverandør til.

Man må altså ikke give indtryk af, at ens egen virksomhed er godkendt, hvis den ikke er det. Hvis dette klart fremgår, må man meget gerne reklamere for BedreBolig og fortælle om hvilke ydelser man som underleverandør kan levere inden for ordningen, herunder at man er uddannet BedreBolig-rådgiver.

Spørgsmål 3: Hvordan kan man arbejde i BedreBolig-beregningsprogrammet som underleverandør?

Når man er underleverandør, så leverer man ydelser på vegne af den godkendte BedreBolig-rådgivervirksomhed, man er underleverandør til. Man skal derfor også anvende "hovedleverandørens" login til BedreBolig-beregningsprogrammet som om man var en ekstra ansat hos hovedleverandøren.

Spørgsmål 4: Foreligger der en kontraktskabelon fra BedreBolig med henblik på underleverandør-ydelsesaftale?

Nej. Der er ikke nogen standard-kontraktskabelon for underleverandører. Der er som sådan ikke nogen detaljerede krav til, hvordan det kontraktmæssige forhold mellem hovedleverandøren og underleverandøren skal være for, at det er gyldigt i BedreBolig-sammenhæng.

Det skal dog være klart, at der er tale om et almindeligt underrådgiver-forhold, hvor hovedleverandøren har antaget underleverandøren til at udføre arbejde under hovedleverandørens ansvar. Underleverandøren vil også skulle anvende hovedleverandørens kvalitetsstyringssystem, og hovedleverandøren skal have en kopi af underleverandørens uddannelses papirer i sit kvalitetsstyringssystem, så kontrolinstansen kan kontrollere, at også de underleverandører, der anvendes, opfylder uddannelseskraevne i ordningen.

4. Kvalitetsstyringssystem (KS-system)

Spørgsmål 1: Hvem skal have et kvalitetsstyringssystem?

Det er BedreBolig-rådgiver**virksomheden**, der skal have et kvalitetsstyringssystem og altså **ikke** den enkelte medarbejder. Men medarbejderne skal selvfølgelig bruge og overholde retningslinjerne i virksomhedens kvalitetsstyringssystem.

Spørgsmål 2: Hvad er et kvalitetsstyringssystem i BedreBolig?

Et kvalitetsstyringssystem er et styringsredskab, der anvendes af den BedreBolig-rådgivervirksomhed, som indgår aftale med en boligejer. Kvalitetsstyringssystemet hjælper virksomheden med at håndtere alle dokumenter, der har relation til en påbegyndt sag for en boligejer. Efter BedreBolig-ordningen **skal** et kvalitetsstyringssystem:

- 1) Godkendes af en godkendt kontrolinstans, **eller**
- 2) Certificeres i henhold til standarden "DS/EN ISO 9001 om kvalitetsstyringssystemer – systemkrav" og opfylder Energistyrelsens supplerende krav i § 15 og bilag 2 i bekendtgørelsen om BedreBolig, såfremt der ønskes en certificering af kvalitetsstyringssystemet fra et akkrediteret certificerende organ, **eller**
- 3) Dobbeltcertificeres i henhold til standarden "DS/EN ISO 9001 om kvalitetssystemer – systemkrav" og opfylder Energistyrelsens supplerende krav i § 17 og bilag 6 i bekendtgørelsen om BedreBolig.

Spørgsmål 3: Hvem godkender KS-systemet?

Virksomheden skal have sit kvalitetsstyringssystem godkendt af enten en kontrolinstans, have det certificeret hos et akkrediteret certificeringsorgan eller have det dobbeltcertificeret hos et akkrediteret certificeringsorgan. Herefter skal dokumentation på godkendelsen sendes til Energistyrelsen.

De til BedreBolig-ordningen godkendte kontrolinstanser er i øjeblikket:

- Q-Kontrol, el- og vvs-branchens kvalitetskontrol ApS
- Bureau Veritas, Certification Denmark A/S
- Cerfidan ApS
- TEKNIQ Kvalitet ApS
- Byggeriets Kvalitetskontrol A/S

Se mere på Sikkerhedsstyrelsens hjemmeside eller BedreBoligs hjemmeside på:

<http://sparenergi.dk/forbruger/vaerktoejer/bedrebolig/raadgiver>

Spørgsmål 4: Hvad sker der ved kontrolbesøget?

Ved kontrolbesøget kontrollerer den enkelte kontrolinstans, at kvalitetsstyringssystemet efterleves i praksis, herunder om kvalitetsstyringssystemet opdateres, og om den enkelte rådgiver kan hente og gemme dokumenter i systemet.

Spørgsmål 5: Hvad gør man, når man har fået forhåndsgodkendt eller godkendt sin virksomhed?

Når virksomheden har fået forhåndsgodkendt sit kvalitetsstyringssystem, sender virksomheden en kopi af kontrolinstansens godkendelsesblanket til Energistyrelsen på info@bedrebolig.dk.

Der er ikke gebyr for at få Energistyrelsens godkendelse af, at man har indsendt en forhåndsgodkendelse eller godkendelse.

Spørgsmål 6: Hvad betyder en forhåndsgodkendelse?

En forhåndsgodkendelse betyder en "foreløbig godkendelse". Forhåndsgodkendelsen skal endeligt godkendes inden for 2 år efter den foreløbige godkendelse er udstedt.

Spørgsmål 7: Hvor tit skal KS-systemet godkendes?

Inden for 2 år efter KS-systemet er blevet forhåndsgodkendt, skal det "endeligt" godkendes af en kontrolinstans. Herefter skal kontrolinstansen foretage en efterprøvning af KS-systemet hvert 2. år. For ISO 9001 certificeringen er der andre intervaller på hvert 3 år for BedreBolig.

Spørgsmål 8: Hvad er prisen på et KS-system?

Det er den enkelte kontrolinstans eller det certificerede organ, der fastsætter prisen for at få godkendt eller certificeret et BedreBolig kvalitetsstyringssystem og afhænger bl.a. af hvor mange, der er ansat i virksomheden, og om man allerede er godkendt eller certificeret under andre ordninger, eksempelvis energimærkeordningen.

Spørgsmål 9: Er der krav om, at man skal bruge en bestemt skabelon til sit KS-dokument?

På hjemmesiden BedreBolig.dk findes et eksempel og en vejledning til et kvalitetssikringssystem, som skal godkendes af en kontrolinstans. Der er ikke et krav om, at man skal benytte eksemplet som skabelon, man kan godt anvende en mere simpel model, men det kan med fordel drøftes med kontrolinstansen.

Spørgsmål 10: Er der særlige IT-programmer, der er gode til KS-systemer – eller som man skal bruge?

Der er ikke krav om, at virksomheden skal bruge et særligt IT-program til sine KS-systemer. Som udgangspunkt anbefales det at arbejde videre i det program, man er vant til at arbejde med. Kontrolinstansen eller det eventuelle akkrediterede certificeringsorgan kan muligvis anbefale nogle programmer, som er særligt velegnet til KS.

Spørgsmål 11: Skal man bruge et IT-system til sit KS-system?

BedreBolig-ordningen stiller ikke specifikt krav om, at man anvender et IT-system, dog anbefales dette, da det i praksis vil gøre kvalitetsstyringssystemet nemmere at håndtere. Endvidere vil et IT-system muliggøre, at kvalitetsstyringssystemet kan tilgås af alle medarbejdere i virksomheden, hvilket er et krav i BedreBolig-ordningen.

Spørgsmål 12: Hvad er en "kvalitetsansvarlig"?

En kvalitetsansvarlig er en medarbejder, der har ansvaret for, at virksomhedens kvalitetsstyringssystem bliver brugt og vedligeholdt.

Spørgsmål 13: Hvem kan blive kvalitetsansvarlig i en virksomhed, skal det f.eks. være en BedreBolig-rådgiver?

BedreBolig-rådgivervirksomheden bestemmer, hvilken medarbejder, der er ansvarlig for at vedligeholde kvalitetsstyringssystemet.

Der stilles ikke krav om, at den kvalitetssansvarlige skal have en ledende stilling i virksomheden eller skal være uddannet BedreBolig-rådgiver.

Spørgsmål 14: Er der indbygget "egenkontrol" i BedreBoligs KS-system?

BedreBolig-ordningen stiller ikke krav om egenkontrol i kvalitetsstyringssystemet, der er godkendt af en kontrolinstans. Vil virksomheden have en certificering, vil der være krav om egenkontrol.

Spørgsmål 15: Hvad er et sagshåndteringssystem?

Et sagshåndteringssystem er et system, der anvendes til håndtering af dokumenter i forbindelse med levering af ydelser til bygningsejeren. Systemet har til formål at gemme alle dokumenter herunder korrespondance, fakturaer m.v., som har relation til den konkrete sag.

Formålet med et sagshåndteringssystem er at kunne dokumentere en klar sagshistorik, så der ikke er tvivl om, hvad der er aftalt med bygningsejeren.

Spørgsmål 16: Hvad er en dobbeltcertificering?

Med bekendtgørelsesændringen d. 1. januar 2017 har Energistyrelsen indført mulighed for fælles 'dobbeltcertificering' med henblik på at lette de administrative byrder ved at gøre det muligt at få én certificering til både energimærkningsordningen og BedreBolig-ordningen. Der indføres dermed mulighed for en samlet certificering af ét kvalitetsstyringssystem, der opfylder kravene til begge ordninger.

Dobbeltcertificeringen skal opfylde kravene til DS/EN ISO 9001 samt Energistyrelsens supplerende krav (§ 17 og Bilag 6) i bekendtgørelsen om BedreBolig, ligesom det i dag gælder for Energimærkningsordningen.

Spørgsmål 17: Kan en BedreBolig-rådgivervirksomhed selv vælge, hvilket godkendelses- eller certificeringssystem, de ønsker?

Ja. En BedreBolig-rådgivervirksomhed kan selv vælge, hvilket godkendelses- eller certificeringssystem, de ønsker for både BedreBolig-ordningen og energimærkningsordningen.

En virksomhed kan således udover den nye mulighed for fælles "dobbeltcertificering" også benytte de eksisterende godkendelses- og certificeringssystemer for begge ordninger.

Spørgsmål 18: Hvad sker der, hvis man ophører sit samarbejde med sin kontrolinstans?

Skifter den godkendte virksomhed kontrolinstans mellem to ordinære efterprøvnings, skal den godkendte virksomhed fremsende dokumentation herom til Energistyrelsen.

5. Uddannelse som BedreBolig-rådgiver

Spørgsmål 1: Hvor kan man uddanne sig til BedreBolig-rådgiver, og hvor meget koster det?

Uddannelsen kan udbydes i regi af det almindelige uddannelsessystem (f.eks. erhvervsakademierne og maskinmesterskolerne) og/eller af private udbydere. Prisen på at uddanne sig til BedreBolig-rådgiver fastsættes af dem, der varetager uddannelsen.

Uddannelsen udbydes på Københavns Erhvervsakademi, på Erhvervsakademi Dania og som akademifag hos UCN Act2learn. Uddannelsesforløbet er brugerbetalt og udbydes i sammenhæng med energikonsulentuddannelsen (under Energimærkningsordningen).

Se mere om uddannelsen på KEA her: <http://www.kea.dk/kompetence/forside/teknik-miljoe-energi/bbogemo0/>

Se mere om uddannelsen på Erhvervsakademi Dania her: [http://www.eadania.dk/efteruddannelse/energikonsulent-\(emo\).aspx#1](http://www.eadania.dk/efteruddannelse/energikonsulent-(emo).aspx#1)

Se mere om uddannelsen på UCN Act2learn her: <https://www.ucn.dk/kurser-og-videreuddannelser/akademiuddannelser/energiteknologi/bedrebolig-r%C3%A5dgiver-april>

Spørgsmål 2: Hvor kan man se, hvornår de nye uddannelser udbydes?

BedreBolig-uddannelsen bliver udbudt på en række erhvervsakademier. På BedreBolig.dk kan man se, hvornår de nye uddannelser bliver udbudt under fanen Rådgiver/Hvordan bliver jeg BedreBolig-rådgiver. Det drejer sig om følg. link:

KEA i København: <http://www.kea.dk/kompetence/forside/teknik-miljoe-energi/bbogemo0/>

DANIA Erhvervsakademi i Hadsten: [http://www.eadania.dk/efteruddannelse/energikonsulent-\(emo\).aspx#1](http://www.eadania.dk/efteruddannelse/energikonsulent-(emo).aspx#1)

UCN I Aalborg: <https://www.ucn.dk/kurser-og-videreuddannelser/akademiuddannelser/energiteknologi#190835>

Spørgsmål 3: Skal man være ansat i en virksomhed for at tage BedreBolig-uddannelsen?

Man behøver ikke at være ansat i en virksomhed for at blive uddannet til BedreBolig-rådgiver.

Hvis man som privatperson vil være "underleverandør" til en virksomhed, der er godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed, behøver man ikke selv være ansat i virksomheden for at komme på BedreBolig-uddannelsen.

Spørgsmål 4: Kan en BedreBolig rådgiver, som har bestået uddannelsen BedreBolig ydelsespakke 1 og EMO I rådgive i flerfamiliehuse op til 500 m²?

Nej. Som EMO I konsulent har man ganske rigtigt mulighed for at tilbyde energimærkning af flerfamiliehuse op til 500 m² (dvs. de bygninger med BBR-koden 140). For alle andre BBR-koder (erhverv m.v.) kræves EMO II også efter energimærkningsordningen.

Hvis en BB-rådgiver efter BedreBolig-ordningen ønsker at yde rådgivning til flerfamiliehuse (BBR-koder omfattet af § 2, stk. 2, i bekendtgørelsen om BedreBolig), skal vedkommende have bestået BB ydelsespakke I OG EMO II. Kravet gælder således også for bygninger under 500 m², såfremt BBR-koden er omfattet af § 2, stk. 2, i bekendtgørelsen om BedreBolig. Såfremt BedreBolig-rådgiveren eventuelt også tilbyder at udføre et energimærke, skal dette foregå efter reglerne i Bekendtgørelse om energimærkning af bygninger, hvori den nævnte begrænsning på 500 m² gælder.

6. Anvendelse af ABR89

Spørgsmål 1: Kan man som BedreBolig-rådgiver lade være med at lade sin rådgivning være omfattet af ABR89?

Som udgangspunkt skal rådgivningen være omfattet af ABR89 med mindre andet er aftalt med boligejeren.

Spørgsmål 2: Hvad sker der, hvis en BedreBolig-rådgiver forlader virksomheden midt i et BedreBolig-forløb?

Da det er BedreBolig-rådgivervirksomheden, der har indgået aftale med boligejeren, har virksomheden ansvaret for at færdiggøre arbejdet. Opgaven skal stadig løses af en BedreBolig-rådgiver som virksomheden enten har ansat, eller som er underleverandør til virksomheden.

Hvis BedreBolig-rådgivervirksomheden ikke kan løse opgaven, fordi de ikke længere har adgang til kvalificeret personale, må virksomheden ophæve aftalen og eventuelt henvise til en anden BedreBolig-rådgivervirksomhed. Hvis BedreBolig-rådgivervirksomhedens eneste BedreBolig-rådgiver forlader virksomheden, har virksomheden 3 måneder til at finde en ny BedreBolig-rådgiver. Såfremt virksomheden ikke finder en ny BedreBolig-rådgiver inden denne frist, mister virksomheden som udgangspunkt sin godkendelse.

7. Beregninger for energibesparelser

Spørgsmål 1: Hvor kan man finde de bagvedliggende beregninger og data for BedreBolig-planen, så kunden kan kende de forudsætninger, der ligger til grund for beregningerne?

Iflg. bekendtgørelsen skal en BB-rådgiver oplyse boligejer om muligheden for at få udleveret "de nødvendige data og beregninger m.v.", som ligger bag BB-planens beskrivelse og "på anmodning udlevere disse".

”De nødvendige data og beregninger” må her anses at være den beregningsfil, som dannes i BedreBolig-rådgiverens beregningsværktøj (Energy10) og anvendes til at lave BedreBolig-planen. Denne fil kan BedreBolig-rådgiveren selv kopiere i programmet til en ny sag, eller han kan sende sagen til en anden BedreBolig-rådgiver eller en energikonsulent, efter boligejerens anvisning, hvis boligejeren vil anvende en anden konsulent til en opgave (f.eks. et energimærke), som tager udgangspunkt i den allerede udfærdigede BedreBolig-plan.

Spørgsmål 2: Hvordan oplyses boligejeren om, at beregningerne ikke er en garanti for energibesparelserne?

BedreBolig-rådgivervirksomheden hverken kan eller skal garantere over for boligejeren, at de pågældende beregninger kan forventes at medføre energibesparelser for den pågældende boligejer.

BedreBolig-rådgiveren skal i stedet informere boligejeren om, at energibesparelser både afhænger af markedsprisen og af boligejerens adfærd. Særligt boligejerens adfærd kan have stor indflydelse på omfanget af eventuelle besparelser, som følge af en energirenovering.

Af samme årsag tages der i BedreBolig-planen forbehold for ovenstående.

8. Markedsføring af BedreBolig

Spørgsmål 1: Hvordan markedsfører Energistyrelsen ordningen?

Ordningen indgår i styrelsens generelle informationsindsats om muligheder på energispareområdet. Ligesom hjemmesiden BedreBolig.dk vedligeholdes bl.a. med oversigten over godkendte BedreBolig-virksomheder.

Energistyrelsen stiller gratis markedsføringsmaterialer til rådighed for rådgivere, kommuner, energiselskaber med flere. Læs mere på www.BedreBolig.dk/raadgiver#widget-5.

Spørgsmål 2: Hvor kan man få markedsføringsmateriale?

Energistyrelsen stiller en række markedsføringsmaterialer til rådighed for BedreBolig-rådgiverne. Materialerne finder rådgiverne, når de logge ind på deres rådgiverprofil. Her er blandt andet annoncematerialer, webbannere, brochurer og skabelon til en pressemeddelelse.

En oversigt over materialerne findes her:

<http://spareenergi.dk/sites/forbruger.dk/files/contents/publication/overblik-over-materialer/bedrebolig-markedsfoeringsmaterialer.pdf>

Brochurer til uddeling til potentielle kunder kan rekvireres på info@bedrebolig.dk. Der er både foldere, som henvender sig til alm boligejere, ejere af etageejendomme og grundejerforeninger (’Sammen om BedreBolig’).

Spørgsmål 3: Hvem må reklamere med BedreBolig og logoet?

En godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed er berettiget til at anvende betegnelsen 'BedreBolig-rådgiver' samt logoet, ifølge ordningens bekendtgørelses bilag 6, i sin markedsføring.

Andre aktører end de godkendte BedreBolig-rådgivervirksomheder kan anvende logoet med henblik på at fremme ordningen. Logoet må i disse tilfælde ikke anvendes på en sådan måde, at der skabes tvivl om, hvorvidt aktøren er godkendt som godkendt virksomhed.

Det vil sige at virksomheder, kommuner, BedreBolig-partnere mv. gerne må bruge logoet i forbindelse med et fremstød for BedreBolig-konceptet, i informationsmaterialer mv. Der må dog ikke herske tvivl om, at det ikke er dem, der udbyder selve BedreBolig-rådgivningen.

Hvis man som underleverandør til en godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed vil gøre reklame for BedreBolig-ordningen, skal det fremstå klart, at det ikke er ens egen virksomhed, der er godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed. Man må altså ikke give det indtryk, at ens egen virksomhed er godkendt, hvis den ikke er det.

Hvis dette fremgår klart og tydeligt, må man gerne reklamere for BedreBolig-ordningen og videreformidle, hvilke ydelser man som underleverandør kan levere inden for ordningens bestemmelser.

Dette gælder også, hvis man er uddannet BedreBolig-rådgiver og arbejder i en ikke-godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed. Læs nærmere om ovennævnte i § 4 og § 36 i bekendtgørelsen om BedreBolig.

9. Grøn Bolig Job-ordning

Spørgsmål 1: Kan man få fradrag efter den nye grønne Bolig Job-ordning for lønudgifter til energirådgivning f.eks. som led i BedreBolig-rådgivning?

Ja, den nye grønne Bolig Job-ordning giver dig mulighed for at få fradrag for lønudgifter til energirådgivning, f.eks. som led i BedreBolig-rådgivning.

Du kan få fradrag til lønudgifter til energirådgivning til energiforbedringer i forhold til den konkrete bolig, f.eks. energirådgivning, som led i BedreBolig-ordningen, hvis der foreligger en skriftlig rapport som dokumentation for energirådgivningsydelsen, f.eks. en BedreBolig-plan eller en screeningsrapport.

Det er dog kun lønudgifter forbundet med energirådgivningen, der er fradragsberettiget efter Bolig Job-ordningen. Hvis der som led i f.eks. BedreBolig-ordningen ydes andre rådgivningsydelser end energirådgivning f.eks. lønudgifter til rådgivning om en tilbygning, er det kun lønudgifter til den del af rådgivningen, der angår energirådgivning, som berettiger til fradrag efter Bolig Job-ordningen.

Det er endvidere en betingelse for fradragsretten, at lønudgiften til energirådgivning **fremgår særskilt på fakturaen**. Det er således nødvendigt at udskille fradragsberettigede udgiftsposter på fakturaen, hvis f.eks. en rådgivende arkitekt står for renovering af en bolig, og renoveringsplanen kun indeholder mindre forslag til energiforbedringer af boligen. Lønudgifterne til energirådgivningen skal således fremgå specifikt af fakturaen og skal holdes adskilt fra lønudgifter til anden rådgivning i screeningsrapporten, f.eks. lønudgifter til

rådgivning om en tilbygning, som også er en mulighed. Du kan læse mere på SKAT's hjemmeside www.skat.dk/håndværkerfradrag.

Spørgsmål 1: Kan man få fradrag for udgiften til udarbejdelse af BedreBolig-planen, hvortil der er ydet tilskud efter andre offentlige støtteordninger f.eks. kommunen?

Nej. Det følger af reglen i ligningslovens § 8 V, stk. 6, 1. pkt., at der ikke er fradrag for udgifter til arbejde, hvortil der er ydet tilskud efter andre offentlige støtteordninger.

10. BedreBolig og Energimærkningsordningen

Spørgsmål 1: Er der forskel på BedreBolig-ordningen og energimærkeordningen?

Ja. BedreBolig-ordningen er ikke det samme som energimærkningsordningen.

Energimærkningen mærker bygninger fra A til G og benyttes primært ved handel og udlejning. Den giver en fuldstændig kortlægning af bygningens energimæssige tilstand samt et overblik over de samlede forslag til energiforbedrende og -besparende tiltag. Beregningerne i energimærket er baseret på et teoretisk beregnet forbrug, for at f.eks. boligkøbere kan sammenligne boligens energiforbrug uanset beboernes livsstil og vaner.

BedreBolig fokuserer derimod på at kortlægge mulige energimæssige forbedringer, der er relevante for præcis den givne bygningsejer. Der er dermed fokus på bygningsejerens faktiske forbrug, konkrete behov og ønsker om bygningsforbedringer.

Et gyldigt energimærke kan danne grundlag for det arbejde, som BedreBolig-rådgiveren leverer.

BedreBolig-rådgiveren vil endvidere være forpligtet til at spørge bygningsejeren, om vedkommende ønsker at få et energimærke ud af et BedreBolig-forløb – eller få et eksisterende energimærke forbedret – for at dokumentere husets nye energitilstand. Her vil data fra kortlægningen i BedreBolig kunne indgå.

Spørgsmål 2: Er der forskel på den måde, der beregnes på i BedreBolig og Energimærkeordningen?

Ja. BedreBolig og energimærkningsordningen for bygninger benytter samme software, programmet BE10/BE15 fra Statens Byggeforskningsinstitut, til beregning af energibehov og besparelspotentialer. Men da de to ordninger har forskellige formål, er måden som beregningsprogrammet anvendes på også lidt forskellig i de to ordninger.

Da formålet med energimærkningsordningen først og fremmest er at kortlægge den energimæssige standard på en måde, som gør det muligt at sammenligne forskellige bygninger, benyttes derfor standardiserede data for brugeradfærd, som påvirker energiforbruget, f.eks. rumtemperatur, udluftning/ventilation, brug af varmt vand med videre.

I modsætningen hertil søger BedreBolig at klarlægge konkrete brugeres adfærd mht. energi og desuden deres ønsker til forandringer i boligen. Formålet er, på den baggrund, at redegøre for de energibesparende tiltag, som vil være mest relevante for dem. Derimod er det ikke afgørende præcist at klarlægge boligens energimæssige standard set i forhold til andre, tilsvarende boliger.

Et gyldigt energimærke kan træde i stedet for de registreringer af boligens fysiske forhold, som en BedreBolig-rådgiver skal foretage.

Spørgsmål 3: Kan en BedreBolig-rådgiver lave energimærker?

Ja, hvis man samtidig er uddannet og ansat i et certificeret energimærkningsfirma. Et energimærkningsfirma kan godkendes i henhold til BedreBolig-ordningen, hvis mindst én medarbejder gennemfører uddannelsen, som minimum til BedreBoligs ydelsespakke 1, og virksomheden udbygger sit kvalitetsstyringssystem, så det opfylder kravene til BedreBolig. Efter godkendelsen kan virksomheden levere BedreBolig-ydelser og samtidig udstede energimærker, dog altid under iagttagelse af Energimærkningsordningens regler om uvildighed.

Spørgsmål 4: Hvad er kravet om uvildighed for energimærkningsfirmaer?

Kravet om uvildighed for Energimærkningsfirmaer betyder, at virksomheden skal være uafhængig af forhold, der kan påvirke energimærkningen og den tilhørende rådgivning. Det betyder bl.a., at virksomheden ikke både som BedreBolig-rådgiver kan levere ydelsespakke 2 (BedreBolig-projekt) og så efterfølgende udarbejde en energimærkning for samme bygning. Energimærkningsfirmaer skal altid konkret overveje, om der er forhold, som kunne føre til, at de ikke er uvildige i en given sag.

Spørgsmål 5: Gælder uvildighedskravet for et dobbeltcertificeret firma, der både leverer ydelsespakke II til en kunde og derefter vil energimærke samme bygning?

Kravet om uvildighed gælder stadig for et dobbeltcertificeret firma for så vidt angår reglerne for energimærkning af bygninger. Det betyder bl.a., at virksomheden ikke både som BedreBolig-rådgiver kan levere ydelsespakke 2 (BedreBolig-projekt) og så efterfølgende udarbejde et energimærke for samme bygning. Ydelsespakke 1 vil derimod ikke komme i konflikt med energimærkningen.